

Datum

2022-09-28

Vår referens

Jenny Ahlm

Controller

Jenny.Ahlm@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Granskning av intern kontroll SR-2021-67 ÖFN-2021-182

Sammanfattning

År 2021 genomförde Malmö stadsrevision en fördjupad granskning av den interna kontrollen vid fyra nämnder. Syftet med granskningen var att bedöma om nämnderna hade en tillräcklig styrning och uppföljning av arbetet med intern kontroll.

Granskningsresultatet visade att överförmyndarnämnden inte hade en helt tillräcklig styrning och uppföljning av den interna kontrollen och nämnden rekommenderades att vidta åtgärder. Överförmyndarnämnden redovisade i ett yttrande till revisorskollegiet 2022-01-31 vilka åtgärder som planerades utifrån resultatet.

Revisorskollegiet har även beslutat att nämnden senast 2022-12-22 ska inkomma med ett uppföljande yttrande. Av yttrandet ska framgå vilka åtgärder som nämnden har vidtagit under 2022 samt redogöra för vilken effekt de haft i verksamheten.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har sammanställt ett förslag till uppföljande yttrande.

Förslag till beslut

1. Överförmyndarnämnden godkänner yttrandet avseende granskning av intern kontroll enligt förvaltningens förslag.
2. Överförmyndarnämnden skickar yttrandet till revisorskollegiet senast 2022-12-22.

Beslutsunderlag

- §3 Granskning av intern kontroll SR-2021-67
- G-Tjänsteskrivelse ÖFN Granskning av intern kontroll SR-2021-67
- Förslag till yttrande ÖFN Granskning av intern kontroll SR-2021-67

Beslutsplanering

Presidieberedning överförmyndarnämnden 2022-01-21

Överförmyndarnämnden 2022-01-31

Presidieberedning överförmyndarnämnden 2022-11-18

Överförmyndarnämnden 2022-11-28

Beslutet skickas till

Revisorskollegiet

Ärendet

Malmö stadsrevision genomförde år 2021 en fördjupad granskning av den interna kontrollen. Överförmyndarnämnden var en av fyra nämnder som granskades och resultatet sammanställdes i rapporten *Intern kontroll - fördjupad granskning* daterad 2021-11-24.

Bakgrund

Granskningen 2021 syftade till att bedöma om gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, fritidsnämnden, kulturnämnden och överförmyndarnämnden hade en tillräcklig styrning och uppföljning av arbetet med intern kontroll.

Revisionsfrågorna vid granskningen var:

- Är riskanalysen heltäckande i förhållande till verksamheten?
- Sker samverkan mellan såväl den politiska ledningen som förvaltningsledningen och övriga medarbetare?
- Säkerställs att det inte uppstår jävsförhållanden i genomförandet av granskningar i interna kontrollplanen?
- Är genomförda granskningar i interna kontrollplanen dokumenterade samt tillräckligt omfattande och träffsäkra för att resultatet ska vara tillförlitligt?
- Säkerställs att granskningar och förbättringsåtgärder genomförs samt återrapporteras löpande till nämnden?

Granskningen år 2021 visade att överförmyndarnämnden:

- Hade en riskanalys som 2021 var heltäckande i förhållande till verksamheten.
- Hade samverkan mellan nämnd, förvaltningsledning och medarbetare.
- Säkerställde att det inte uppstod jävsförhållanden.
- Inte säkerställde att granskningar i interna kontrollplanen var dokumenterade samt tillräckligt omfattande och träffsäkra för att resultatet skulle vara tillförlitligt.
- Inte helt säkerställde att granskningar och förbättringsåtgärder genomfördes samt återrapporterades löpande till nämnden.

Den sammanvägda bedömningen var att överförmyndarnämnden inte hade en helt tillräcklig styrning och uppföljning av arbetet med intern kontroll. Bland annat visade stadsrevisionens stickprov flera fall av bristande kvalitet i nämndens genomförda internkontrollgranskningar.

Nämnden rekommenderades att vidta följande åtgärder:

1. Uppräta mall för hur granskningar ska dokumenteras, i syfte att säkerställa att granskningar är tillförlitliga och kompletta med hänsyn till det fastställda syftet med granskningen.
2. I högre grad återrapportera genomförda granskningar till respektive nämnd löpande under året, samt att systematisera arbetet med genomförande och återrapportering av åtgärdsförslag som avser tidigare års interna kontrollplan.

Överförmyndarnämnden redovisade i ett yttrande till revisorskollegiet 2022-01-31 vilka åtgärder som planerades att genomföras utifrån granskningsresultatet, deras förväntade effekt samt när de skulle vara genomförda. I yttrandet skulle nämnden även kommentera de

internkontrollgranskningar som i stickproven hade visat på avvikelse.

Revisorskollegiet har beslutat att nämnden senast 2022-12-22 ska inkomma med ett uppföljande yttrande. Av yttrandet ska framgå vilka åtgärder som nämnden har vidtagit under 2022 samt redogöra för vilken effekt de haft i verksamheten.

Resultat av överförmyndarnämndens åtgärder

Nedan beskrivs vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de bedömningar och rekommendationer som redovisades i granskningen. Därefter följer en rubrik med genomförda åtgärder med anledning av de stickprov som visade på avvikelse.

1. Upprätta mall för hur granskningar ska dokumenteras, i syfte att säkerställa att granskningar är tillförlitliga och kompletta med hänsyn till det fastställda syftet med granskningen

Det första förbättringsområdet handlade om att överförmyndarnämnden inte säkerställde att granskningarna i internkontrollplanen var dokumenterade samt tillräckligt omfattande och träffsäkra för att resultatet skulle vara tillförlitligt.

Det har genomförts ett utvecklingsarbete kring både överförmyndarnämndens riktlinje för intern kontroll och arbetsmarknads- och socialförvaltningens rutin för arbetet med intern kontroll. Nämnden beslutade om en ny riktlinje 2022-02-21 (diarienummer ÖFN-2021-183) och förvaltningsdirektören beslutade om en ny rutin 2022-01-25 (diarienummer ASN-2022-1112). I förvaltningens nya rutin beskrivs bland annat hur granskningarna ska genomföras, hur resultatet ska dokumenteras samt hur granskningsunderlagen ska sparas.

Förvaltningen reviderade i februari 2022 mallarna för dokumentation av direktåtgärder och granskningar. De nya mallarna används för att dokumentera överförmyndarnämndens arbete med intern kontroll. Mallen för granskning innehåller bland annat uppgifter om vilken verksamhet och vilka rutiner som omfattats av granskningen samt syfte, omfattning, metod och resultat av granskningen. Även förslag på förbättringsåtgärder, vem som genomfört granskningen samt datum finns med i mallen.

Sedan februari 2022 följer överförmyndarnämndens planerings- och uppföljningsarbete samma struktur som arbetsmarknads- och socialnämnden. Följsamheten underlättas av att arbetsmarknads- och socialförvaltningens internkontrollnätverk har ett samordningsansvar för planering, genomförande och uppföljning av överförmyndarnämndens direktåtgärder och granskningar.

De åtgärder som planerades i samband med överförmyndarnämndens första yttrande är genomförda. Åtgärderna bedöms bland annat ha resulterat i en ökad kvalitet i nämndens internkontrollgranskningar.

2. I högre grad återrapportera genomförda granskningar till respektive nämnd löpande under året, samt att systematisera arbetet med genomförande och återrapportering av åtgärdsförslag som avser tidigare års interna kontrollplan

Det andra förbättringsområdet handlade om att överförmyndarnämnden inte helt säkerställde att granskningar och förbättringsåtgärder genomfördes och återrapporterades löpande till nämnden.

I nämndens nya riktlinje för arbetet med intern kontroll beskrivs hur resultatet av direktåtgärder och granskningar ska återrapporteras till nämnden vid samma tillfällen som rapporterna *ekonomisk prognos*, *delårsrapport* och *årsanalys*. Genomförandet av direktåtgärder och granskningar sker löpande och återrapporteras till nämnden enligt planen för intern kontroll.

Internkontrollplan 2022 hade inget som skulle återrapporteras i samband med ekonomisk prognos utan årets första återrapportering skedde i samband med delårsrapporten. Det handlar om en avgränsad verksamhet och överförmyndarnämndens internkontrollplan innehåller vanligtvis färre direktåtgärder och granskningar än andra nämnder med ett större ansvarsområde. Det kommer sannolikt även framöver finnas internkontrollplaner som inte har direktåtgärder och granskningar som ska återrapporteras till nämnden vid tre tillfällen per år.

I granskningen framkom även att överförmyndarnämnden saknade en systematisk uppföljning av förbättringsåtgärder. Förvaltningen har utvecklat ett nytt arbetssätt för att årligen återrapportera resultatet av genomförda förbättringsåtgärder till nämnden och arbetssättet beskrivs i förvaltningens rutin för arbetet med intern kontroll. Förbättringsåtgärder som inte är slutförda i samband med uppföljningen av internkontrollplanen för innevarande år, återrapporteras till nämnden tillsammans med uppföljningen för nästkommande år.

De planerade åtgärderna har genomförts under 2022 och bedöms ha resulterat i en systematiskt återrapportering av genomförda direktåtgärder, granskningar och förbättringsåtgärder till nämnden.

Åtgärder till de internkontrollgranskningar som i stickproven visade på avvikelser

Brister i enheten för överförmyndarärendens arbete med intern kontroll uppmärksammades under 2021 och vissa åtgärder hade redan vidtagits när nämnden svarade på det första yttrandet. Tre av stickproven som ingick i stadsrevisionens granskning var från år 2020 och de innehöll större avvikelser. Den fjärde granskningen var från år 2021 och innehöll inga avvikelser.

Avvikelserna som uppmärksammades i granskningarna från 2020 handlade bland annat om att granskningsunderlag inte hade sparats och kunde granskas. Det handlade även om felaktiga slutsatser utifrån resultaten och att avvikelser som uppmärksammats inte hade återrapporterats till nämnden. Det fanns även brister i överlämningen mellan tjänstepersoner som hade slutat på enheten för överförmyndarärenden.

Genomförda åtgärder handlar om att arbetsmarknads- och socialförvaltningens internkontrollnätverk samordnar överförmyndarnämndens arbete med intern kontroll. Sedan nämnden beslutade om internkontrollplan 2022 har nätverket samordnat planering, genomförande och uppföljning av överförmyndarnämndens direktåtgärder och granskningar. Granskningarna bemannas numera med både granskare som har kunskap om granskningsområdet och med stödfunktioner från förvaltningens övriga avdelningar.

Hanteringen av granskningsunderlagen sker på samma sätt som för arbetsmarknads- och socialnämnden, det vill säga att förvaltningens mall för granskningar används för dokumentation och att underlagen sparas i en gemensam mapp.

Ansvariga

Kajsa Gustafsson Enhetschef

Rebecca Bichis Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef